ڕونکردنەوەیەک لەسەر بابەتی " لالۆ منیش زیندانی سیاسی بووم!" عەتای مەلا کەریم

پێشەکی جارێکی دیکەش لە قولایی دڵمەوە زۆر سوپاسی هەموو ئەو بەڕێزانە دەکەم کە تامەزرۆی خوێندنەوەی یاداشتەکانم بوون، بە هەر هۆکارێک کە بۆیانکرابێت پەیوەندیان پێوەکردوم و دڵیان فێنککردومەوە یان لە دورەوە لەگەڵ ئازارەکانم ژیاون و لە دڵەوە هاودەردم بوون و چەند ساتێکیش لەگەڵ مندا پێکەنیون.
لە ڕاستیدا گەلێک تێبینی و ڕێنومایی و پێشنیارم بەدەست گەیشتووە کە دەکرێت لە پاشەڕۆژدا ببنە کۆڵەکەی بەهێزکردن و ڕاگرتنی یاداشتەکانم و من جارێکی دیکەش سوپاسی ئەو گرنگیپێدان و بەهەند وەرگرتنەی یاداشتەکانم دەکەم لەلایەن ئەو بەڕێزانەوە. بەلای منەوە ئەوە گەورەترین و بەنرخترین دەسکەوتە کە ئەوەندە کەس بەوپەڕی باوەڕو حەماسەوە بەرەو پیری ئەو بەشەی یاداشتەکانم چون.
هەندێک لەو بەڕێزانە پێشنیاری ئەوە دەکەن کە بکرێتە فیلم و هەندێکی دیکەش پێیانباشە وەکو کتێب یان ناملیکەیەک بڵاوبکرێتەوە و بەڕێزانێکی دیکەش پێشنیاری پێداچونەوەو قوڵبونەوەی زیاتر دەکەن بە لایەنە کەسایەتییەکانی هەموو ئەو کارێکتەرانەدا کە باسیانکراوە چ باش و چ خراپ. تەنانەت چەند بەڕێزێک لەوەش واوەتر چون و خۆیان لەشێوەی کتێب و ناملیکەدا مۆنتاژیان کردوەو هەر لەسەر ڕەزامەندی خۆم ڕاوەستاون بۆ بڵاوکردنەوەی!
دوای چاوپێکەوتنێکم لەگەڵ ڕادیۆی BBC ناوچەی لانکەشێر لە دەمەدەمی پرۆسەی ئازادی عێراقدا لەسەر تاوانەکانی بەعس و باسکردنی هەندێک لە تاوانەکانی بەعس دەرهەق بەگەلی کورد، ئەو ڕادیۆشە زۆریان پێباش بوو کە بەشداری بکەم لە بەرنامەی Digital Story Telling داو لەوێوە لەگەڵ ئەوان یاداشتەکانم بکەم بە چیرۆکێکی دیجیتاڵ و لەسەر ماڵپەڕی BBC بڵاویانبکەمەوە. بەڵام بەهۆی چەند گۆڕانکارییەکەوە لە باری ژیانمدا دواتر ئەو داوایەشم خستە خانی بەرنامە پاشەڕۆژییەکانەوە.
من هەموو ئەو تێبینیانە بە گرنگیپێدان بە دڵسۆزی ئەو کەسانە ڕێزلێدەنێم بۆ ئێش و ئازارەکانی تاکەکانی نەتەوەکەیان و بۆ بەشێکی گرنگ لە مێژوی گەلی کورد لە کوردستانی باشور لە ژێر ستەم و ئەشکەنجەی بەعسییەکاندا و وەک دۆکیومێنتێکی زیندوو شاهیدێکی بەرجەستە لەسەر تاوانەکانی بەعس دەرهەق بە گەلی کوردو بزوتنەوە هەقخوازانەکەی. هەروەها وەک شێوازێکی دڕندانەی پێشێلکاری مافی مرۆڤ لە دوا چارەکی سەدەی بیستەمدا.
من لە تێبینیەکانی ئەڵقەی 19 ی یاداشتەکانمدا چەند خاڵێکم ڕونکردۆتەوە، بەڵام بۆ ئەوەی لە هەموو لێڵیەک بە دوور بین لێرەدا چەند خاڵێکی دیکەش باسدەکەم:
1. من دوای ئازادبوونم لە زیندان ئەو خاڵانەی کە زۆر لەلام مەبەست بوو وەک تێبینی کورت کورت لە دەفتەرێکی بچوکدا نوسییەوە و بەهۆی هەلومەرجی سەختی ناوچەکەوە کوناو کون و کایەنەو کاینەی زۆرم پێکردن تا دوای ڕاپەڕین جارێکی دیکە نوسیمنەوەو کەمێک دامرشتنەوە.
2. دواتر وێنەیەکم هەر بە دەستنوس نارد بۆ کاک هیوای ژنبرام لە ئەمریکا بۆ ئەوەی بیپارێزێت و کە گەیشتمە بەریتانیا داوام کرد کە بۆم پۆست بکاتەوە.
3. کاتێک بەدەستم گەیشت بڕیارمدا کە تایپی کۆمپیوتەری بکەم بۆ ئەوەی کە لە فەوتان بیپارێزم.

4. بیرۆکەی بڵاوکردنەوەی ئەو یاداشتانە وەک خۆیان لە کوردستان نێت دا هاتە کەڵکەڵەم بەمەبەستی ئاگادارکردنی خەڵکانێکی بەرفراوان لەو بەسەرهاتانەو زامنکردنی پاراستنیشیان بە هیوای ئەوەی کە لە پاشەڕۆژدا بتوانم بەشێوەیەکی بەرفراوان و تێروتەسەل بیانوسمەوەو لە شێوەی کتێبێکدا بڵاویانبکەمەوە. هەروەها بۆ ئەوەی لە گەرمەی دادگایی کردنی سەدام و سەرانی دیکەی ڕژێم و هەلومەرجی دارشتنی دەستوردا ئەو بەسەرهاتانە وەکو دڵۆپێکی بچوک لە دەریای مەینەتییەکانی گەلەکەمان بەبیری خۆمان و خەڵکی و سەرکردەکانیشمان بهێنمەوە.
5. بەمجۆرە ڕوندەبێتەوە کە ئەو 19 ئەڵقەیە ڕاستە خاڵە سەرەکییەکانی بەسەرهاتەکانی منی تێدا باسکراوە لە زیندانda، بەڵام تەنها وەک سەردێڕو کورتە باس خراونە ڕوو پێویستان بە کاری زیاترە.
6. بەشی پێشەکی و بەسەرهاتی گوندو بنەماڵەو سەردەمی منداڵیم خۆی لە خۆیدا سەرگوزشتەیەکی دورودرێژەو لەوێدا بۆ ئەوەی زۆر لە بابەت دەرنەچم و خوێنەر، کە چاوەڕوانی بەسەرهاتی زیندانە، توشی بێزاری نەکەم؛ زۆر بە کورتی باسم کردووە.
7. باسی کۆمەڵە دوای کۆنفرانسی 2 و 3 و گۆڕانکارییەکانی ئەودواییەی ناو یەکێتی نیشتمانی کوردستان و هۆکارەکانی دابڕانی ئێمەو هەڵسەنگاندنی ڕوداوەکان و هۆکارەکانی لە دیدگای ئەمڕۆی خۆمەوە و هەروەها هەلومەرجی دوای ڕاپەرین باسێکی دیکەیەو هێشتا باسم نەکردووە.
8. ئەگەر تەمەن ماوە بدات هیوادارم کۆبەندی هەموو ئەو یادەوەریە تاڵ و شیرینانە بکەم بە کتێبێک و هیوادارم بە کوردی و بە ئینگلیزی بڵاوی بکەمەوە؛ بەڵام لەلایەکەوە هەلومەرجی ئێستای ژیانم یاریدەدەرم نییە بۆ ئەو پرۆژەیەو لە لایەکی دیکەشەوە من هێشتا نەگەیشتومەتە ئەو تەمەنەی کە بە هیوای داهاتو نەبم و تەنها ئاوڕ لە ڕابوردو بدەمەوە! هەر بۆیە ئەو پرۆژەیە هەر بۆ داهاتو باشە.
9. بە لەبەرچاوگرتنی هەموو ئەو تێبینیانە من جارێکی دیکە دوپاتی دەکەمەوە کە ئێستا ئامادە نیم بە هیچ جۆرێک، بێجگە لەوەی کە لە کوردستان نێتدا لە شێوەی 19 ئەڵقەدا بڵاومکردۆتەوە، ئەو یادەوەریانە بە چاپ بگەیەنم و لە شێوەی کتێب و نامیلکەدا بڵاویان بکەمەوە. مافی بڵاوکردنەوەو لەچاپدانیش هەموو کاتێک دەگەڕێتەوە بۆ خۆم و بەبێ ڕەزامەندی من هەرجۆرە بڵاوکردنەوەیەکیان دەبێتە کارێکی نایاسایی.
10. دیارە هەموو کەسێک ئازادە کە لە ماڵپەڕی کوردستان نێت یان لە ماڵپەی تایبەتی خۆمەوە ئەو یاداشتانە بەشێوەی ئێستایان دابەزێنێت و لە شێوەی هارد کۆپی (لەسەر وەرەقە) یان لەسەر دیسک لەلای خۆی بپارێزێت.
هیوادارم توانیبێتم وەڵامی پرسیارەکانی هەموو ئەو بەرێزانە بدەمەوە کە ئاراستەیان کردوم و هەرکەسێکیش هەر پرسیار، تێبینی، ڕەخنە، گلەیی یان پێشنیارێکی هەبوو من بەوپەڕی ڕێزو خۆشەویستی و سنگفراوانییەوە وەڵامی دەدەمەوە.

عەتای مەلا کەریم
بەریتانیا
10ی سێپتەمبەری 2005
parsendow@hotmail. com
www. knowledgesource. tk